# Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0822

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. R.E. van Lambalgen, secretaris)

| | |
|---|---|
| Datum uitspraak | 2 november 2023 |
| Klacht van | De consument |
| Tegen | Binck Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, handelend onder de naam Saxo Bank, verder te noemen de bank |
| Aard uitspraak | Bindend advies |
| Uitkomst | Vordering afgewezen |

## Samenvatting

Vanwege de sancties tegen Rusland zijn de Russische ADR's / GDR's van de consument momenteel niet-verhandelbaar. De commissie oordeelt dat dit de bank niet kan worden aangerekend. De vordering van de consument wordt afgewezen.

## 1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument ; 4) de dupliek van de bank en 5) de aanvullende stukken van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

## 2. Het geschil

*Wat is er gebeurd?*

2.1 De consument belegt bij de bank op basis van execution only. Hij heeft onder meer belegd in Russische aandelen in de vorm van ADR's/GDR's[1] en Russische obligaties.

[1] Een *American Depository Receipt* (ADR) is een financieel instrument dat wordt uitgegeven door een Amerikaanse bank en aandelen vertegenwoordigt in een buitenlands bedrijf. Een *Global Depositary Receipt* (GDR) is vergelijkbaar met een ADR, behalve dat een ADR uitsluitend op Amerikaanse effectenbeurzen wordt verhandeld en een GDR ook verhandeld kan worden op Europese of Aziatische beurzen.

2.2 Op 21 juni 2022 heeft de bank de consument het volgende bericht gestuurd:

> In de huidige financiële markten zijn Russische ADRs/GDRs aandelen omgeven door hoge mate van complexiteit en onzekerheid. Aangezien u op dit moment een positie aanhoudt in een Russische ADR/GDR aandeel willen wij graag een aantal vragen beantwoorden die u wellicht heeft.
>
> **Conversie naar de Russische beurs**
> Saxo Bank kan handel op de Russische beurs niet faciliteren, tevens kunnen wij hier op dit moment geen stukken aanhouden. Om deze reden wordt conversie van ADRs/GDRs naar de Russische notering niet ondersteunt.
>
> **Handel in Russische aandelen**
> Aangezien uw huidige positie op geen van de door ons ondersteunde markten wordt verhandeld, kunnen wij handel in deze aandelen op dit moment niet faciliteren. Indien dit in de toekomst veranderd wordt u hierover geïnformeerd.
>
> **Overboeken van uw positie**
> Het is mogelijk om een verzoek te doen tot het overboeken van uw positie in een Russische ADR/GDR. Houd hierbij rekening dat niet alle Russische aandelen overgeboekt kunnen worden wegens de sancties. Tevens dient u hierbij rekening te houden met langere doorlooptijden.

2.3 Op 16 augustus 2022 heeft de consument de bank het volgende verzoek gedaan:

> *"Hartelijk dank voor jullie bericht. Ik wil mijn Russische aandelen graag verkopen. Ik sta open voor alle opties. Als de overboeking de enige mogelijkheid is, dan doe ik het graag.*
>
> *Laat mij alstublieft weten wat de volgende stap zal zijn om het overboeken in gang te zetten."*

2.4 Op 22 augustus 2022 heeft de bank daar als volgt op gereageerd:

> *"Zoals u in onderstaande bijlage heeft kunnen lezen, faciliteert Saxo Bank de verkoop van Russische ADR's en GDR's niet.*
>
> *Mij is geen informatie bekend van andere Brokers c.q. Banken die dit wel zouden doen.*
>
> *Daarom kunnen wij niet aangeven naar welke Broker / Bank u uw Russische ADR's / GDR's het beste zou kunnen overboeken.*
>
> *Mocht u uw posities willen overboeken, dan zult u zelf aan moeten geven naar wie wij deze posities zouden moeten overboeken."*

2.5 De consument is het hier niet mee eens en heeft daarop een klacht ingediend.

*De klacht en vordering*

2.6 Volgens de consument is de bank op twee punten tekortgeschoten. In de eerste plaats vindt hij dat de bank haar zorgplicht heeft geschonden door de verkoop/overboeking van de Russische aandelen en obligaties niet te faciliteren. De consument wilde zijn Russische ADR's/GDR's verkopen. Op 16 augustus 2022 heeft hij daarom een verzoek tot verkoop/overboeking gedaan. De bank heeft echter geweigerd om dit verzoek uit te voeren.

2.7 In de tweede plaats vindt de consument dat de bank hem niet tijdig heeft geïnformeerd over de niet-verhandelbaarheid van zijn Russische ADR's/GDR's en obligaties. Pas op 21 juni 2022, vier maanden na de Russische inval in Oekraïne, heeft de bank het in 2.2 weergegeven bericht gestuurd. Door de niet-verhandelbaarheid is het risicoprofiel van de Russische ADR's/GDR's en obligaties substantieel gewijzigd. Hierdoor waren de stukken voor hem niet meer passend. Op grond van richtsnoer 7 en 8 van de *ESMA Guidelines on certain aspects of the MiFID II appropriateness and execution-only requirements* had de bank hem tijdig en naar behoren hierover moeten informeren.

2.8 Doordat hij de stukken niet kan verhandelen, heeft hij schade geleden. De consument begroot zijn schade op € 60.000,-. Hij vordert hiervoor een schadevergoeding van de bank.

*Het verweer*

2.9 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

## 3. De beoordeling

*Klachtonderdeel 1: het verzoek tot verkoop/overboeking*

3.1 De eerste vraag die voorligt, is of de bank de verkoop/overboeking van de Russische ADR's/GDR's had moeten faciliteren.

3.2 In deze klachtprocedure heeft de bank toegelicht dat de London Stock Exchange (LSE) - naar aanleiding van de sancties tegen Rusland - de handel heeft opgeschort in een aantal financiële instrumenten, waaronder de Russische ADR's/GDR's van de consument.[2] Handel in deze stukken was en is dus eenvoudigweg niet mogelijk zolang de handel is geschorst. De commissie kan zich goed voorstellen dat het voor de consument frustrerend is dat hij stukken heeft die hij momenteel niet kan verhandelen.

[2] Zie Market Notice N06/22 van de London Stock Exchange. Daarnaast heeft de bank gewezen op artikel 5 en 5bis van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014, zoals gewijzigd, betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.

De niet-verhandelbaarheid van de Russische ADR's/GDR's kan de bank echter niet worden aangerekend. De niet-verhandelbaarheid is immers het gevolg van de Russische inval in Oekraïne en de sancties die in dat kader zijn ingesteld. Naar het oordeel van de commissie vormt het feit dat de bank de verkoop van de stukken niet heeft gefaciliteerd, daarom geen toerekenbare tekortkoming van de bank.

3.3 Overboeking van de stukken naar een andere broker was wellicht wel mogelijk. Wél had de consument daarbij moeten aangeven naar welke broker hij zijn stukken wilde overboeken. Dat hij bij andere brokers waarschijnlijk op hetzelfde probleem van niet-verhandelbaarheid zou stuiten – waardoor overboeking naar een ander broker dus geen echte oplossing is – doet niets af aan het feit dat het zijn eigen verantwoordelijkheid is om aan te geven naar welke broker hij zijn stukken zou willen overboeken. Dat heeft hij echter niet gedaan. Dus ook op dit punt is van een tekortkoming van de bank geen sprake.

*Klachtonderdeel 2: de informatieverstrekking*

3.4 De tweede vraag die voorligt, is of de bank de consument tijdig had moeten informeren over de niet-verhandelbaarheid van de Russische ADR's/GDR's en obligaties omdat deze belegging daardoor voor hem niet meer passend is.

3.5 Anders dan de consument meent, behoort het wijzigen van het risicoprofiel van zijn Russiche ADR's/GDR's en obligaties als gevolg van de sancties tegen Rusland tot het beleggersrisico dat de consument bij de aankoop van deze financiële instrumenten heeft aanvaard. De verwijzing naar richtsnoer 7 en 8 van de *ESMA Guidelines on certain aspects of the MiFID II appropriateness and execution-only requirements* gaat daarom niet op. Verder is het bij *execution only* primair aan de belegger om zich te informeren over de financiële instrumenten waarin hij belegt en de ontwikkelingen in verband met zijn beleggingen.[3] Dit uitgangspunt brengt mee dat de bank niet verplicht was om de consument te informeren over de niet-verhandelbaarheid van de stukken.

*Slotsom*

3.6 Beide klachtonderdelen zijn ongegrond. Dit betekent dat de vordering van de consument moet worden afgewezen.

[3] Zie GC Kifid nr. 2016-546, 2019-304, 2020-098, 2020-730 en 2022-0713.

## 4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

*Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.*

*Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.*

**Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening**

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl